

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์วารสารธุรกิจภาษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวารสารธุรกิจภาษาไทยด้านแหล่งผลิต วัตถุประสงค์ ผู้เขียน กลุ่มผู้อ่านเป้าหมาย กำหนดออก การเผยแพร่ ตลอดจนการนำเสนอและขอบเขตเนื้อหาในวารสารธุรกิจภาษาไทย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐาน 4 ประการ คือ

1. วารสารธุรกิจภาษาไทยมีวัตถุประสงค์ต่างกันไปตามแหล่งผลิต
2. สำนักพิมพ์เพื่อการค้าเป็นผู้ผลิตวารสารธุรกิจภาษาไทยมากที่สุด
3. วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดย สถาบันการศึกษาจะเสนอบทความวิจัย และ บทความวิชาการ ในขณะที่วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิต โดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้าจะเสนอบทความทั่วไป

4. วารสารธุรกิจภาษาไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเงินมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. การรวบรวมข้อมูลวารสารธุรกิจภาษาไทยที่เผยแพร่อยู่ในห้องสมุด จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ รวมทั้งแผงหนังสือ และร้านจำหน่ายหนังสือในเขตกรุงเทพมหานคร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ดังนั้นวารสารธุรกิจภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตการวิจัยรวมทั้งสิ้น 49 ชื่อ เนื่องจากช่วงเวลาจัดส่งแบบสอบถามไปยังบรรณาธิการวารสารธุรกิจภาษาไทย ปรากฏว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยหยุดตีพิมพ์จำนวน 4 ชื่อ ได้แก่ บิสซิเนส อิน ไทยแลนด์ มีเดีย Young Executive และ ฮาวทู อิน บิสซิเนส ฉะนั้นผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถามจำนวน 45 ชุด ไปยังบรรณาธิการวารสารธุรกิจภาษาไทยโดยสอบถามถึงแหล่งผลิต วัตถุประสงค์ ผู้เขียน กลุ่มผู้อ่านเป้าหมาย กำหนดออกและการเผยแพร่ ได้รับแบบสอบถามคืนมา รวม 39 ชุด

2. วิเคราะห์การนำเสนอ และขอบเขตเนื้อหาในวารสารธุรกิจภาษาไทย จำนวน 49 ชื่อ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2536 - มิถุนายน พ.ศ. 2537 รวมวารสารธุรกิจภาษาไทยที่นำมาวิเคราะห์เนื้อหาจำนวน 132 ฉบับ

ผลการวิจัยสรุป และอภิปรายผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 วารสารธุรกิจภาษาไทย

1.1 แหล่งผลิตวารสารธุรกิจภาษาไทย

การวิเคราะห์วารสารธุรกิจภาษาไทย จำนวน 39 ชื่อจากการส่งแบบสอบถามไปยังบรรณาธิการวารสารธุรกิจภาษาไทย พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้ามีจำนวนมากที่สุด 18 ชื่อ (ร้อยละ 46.15) รองลงมาคือวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการจำนวน 11 ชื่อ (ร้อยละ 28.21) วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสถาบันการศึกษาจำนวน 5 ชื่อ (ร้อยละ 12.82) วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสมาคมจำนวน 3 ชื่อ (ร้อยละ 7.69) วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยบริษัท จำนวน 2 ชื่อ (ร้อยละ 5.13)

เมื่อพิจารณารายชื่อวารสารจำแนกตามแหล่งผลิตพบว่าหน่วยงานที่ผลิตวารสารจำนวนมากที่สุด 2 ชื่อ มีจำนวน 5 แห่ง คือ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บริษัทข้อมูลผู้จัดการ จำกัด (มหาชน) บริษัทวิทยุจักร จำกัด บริษัทสำนักธรรมนิติ จำกัด และบริษัทแอนวานซ์สแตนดาร์ด กรุ๊ป แหล่งผลิตนอกเหนือจากนั้นผลิตแหล่งละ 1 ชื่อ

ผลการศึกษาพบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้ามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของThompson (1962) แต่ต่างจากผลการวิจัยของ ณีฐา รัตนกนกพร (2537) ที่พบว่า วารสารทางการเกษตรส่วนใหญ่ผลิตโดยหน่วยงานราชการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดทำวารสารธุรกิจภาษาไทยเป็นการดำเนินงานธุรกิจอย่างหนึ่ง ที่นักธุรกิจทั้งหลายอยากลงทุนเพราะสามารถทำรายได้หลายทางด้วยกันคือ รายได้จากการขายวารสาร รายได้จากการลงโฆษณา รายได้จากใบแทรกและรายได้จากฉบับพิเศษ อีกทั้งกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายมีหลากหลาย

กลุ่มอาชีพ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ ระดับฐานะทางสังคม ซึ่งไม่ได้จำเพาะเจาะจงเฉพาะกลุ่มผู้มีอาชีพทางด้านธุรกิจเท่านั้น ซึ่งแตกต่างจากวารสารทางการเกษตรที่กลุ่มผู้อ่านเป้าหมายจำกัด เฉพาะกลุ่มผู้มีอาชีพทางการเกษตร

ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ว่าสำนักพิมพ์เพื่อการค้าเป็นผู้ผลิตวารสารธุรกิจภาษาไทยมากที่สุด

1.2 วัตถุประสงค์ในการผลิตวารสารธุรกิจภาษาไทย

ในด้านการจัดอันดับวัตถุประสงค์ ในการผลิตวารสารธุรกิจภาษาไทย พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการมากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เพื่อรายงานความเคลื่อนไหวทางธุรกิจเป็นอันดับที่สอง เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ทักษะ และประสบการณ์ เป็นอันดับที่สาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉันทรา รัตนกนกร (2537) ที่พบว่าวารสารทางการเกษตรส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามแหล่งผลิตพบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา และสมาคมมีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการเป็นอันดับแรก ส่วนวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้ามีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานความเคลื่อนไหวทางธุรกิจเป็นอันดับแรก สำหรับวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยบริษัทมีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการและรายงานสถานการณ์ความเคลื่อนไหวทางธุรกิจเป็นอันดับแรก

ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันไปตามแหล่งผลิต

1.3 ผู้เขียน

จากผลการวิจัยผู้เขียนวารสารธุรกิจภาษาไทย พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยมีผู้เขียนมาจากภายในกองบรรณาธิการมากที่สุด

เมื่อพิจารณาตามแหล่งผลิตวารสาร พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการ สำนักพิมพ์เพื่อการค้า และบริษัท ผู้เขียนมาจากภายในกองบรรณาธิการมากกว่าภายนอกกองบรรณาธิการ ส่วนวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสมาคม ผู้เขียนส่วนใหญ่มาจากภายนอกกองบรรณาธิการ

สำหรับผู้เขียนภายนอกกองบรรณาธิการ พบว่าผู้เขียนมีอาชีพเป็นอาจารย์/นักวิชาการมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thompson (1962) ที่พบว่าวารสารบริหารธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ ผู้เขียนส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ประจำวิทยาลัย และมหาวิทยาลัย

1.4 กลุ่มผู้อ่านเป้าหมาย

ในด้านกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายของวารสารธุรกิจภาษาไทย พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยจำนวน 32 ชื่อ จัดทำเพื่อกลุ่มผู้บริหาร/ผู้จัดการ มากที่สุด รองลงมาคือวารสารธุรกิจภาษาไทยจำนวน 28 ชื่อจัดทำเพื่อกลุ่มนักธุรกิจ วารสารธุรกิจภาษาไทยจำนวน 26 ชื่อจัดทำเพื่อกลุ่มอาจารย์/นักวิชาการ นักศึกษา และพ่อค้า/เจ้าของธุรกิจส่วนตัวในจำนวนที่เท่ากัน

ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐรา รัตนกนกพร (2537) ที่พบว่ากลุ่มผู้อ่านเป้าหมายส่วนใหญ่คือนักวิจัย นักวิชาการ และ Thompson (1962) พบว่าวารสารสาขาธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ จัดทำเพื่อผู้อ่านที่เป็นนักธุรกิจ ทั้งนี้อาจเนื่องจากขอบเขตเนื้อหาของสาขาธุรกิจครอบคลุมเกี่ยวเนื่องกับทุกสาขาวิชา โดยเฉพาะด้านการจัดการ การตลาด การบัญชี

1.5 กำหนดออกของวารสารธุรกิจภาษาไทย

ในด้านกำหนดออกของวารสารธุรกิจภาษาไทย พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยจำนวนมากที่สุด 15 ชื่อ มีกำหนดออกเป็นรายเดือน รองลงมามีวารสารธุรกิจภาษาไทยจำนวน 8 ชื่อ มีกำหนดออกเป็นรายสามเดือน และวารสารธุรกิจภาษาไทยจำนวน 7 ชื่อ มีกำหนดออกเป็นรายสองเดือน

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตร รัตนกนกพร (2537) ที่พบว่า วารสารทางการเกษตรมีกำหนดออกเป็นรายสามเดือนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสภาพการจัดการทางธุรกิจต้องการข้อมูลทางธุรกิจ รายงานความเคลื่อนไหว รายงานสถานการณ์ทางธุรกิจ ที่รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และผลสำเร็จส่วนหนึ่งของธุรกิจขึ้นอยู่กับ การชั่งชั่งข้อมูลข่าวสาร ฉะนั้นเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายผู้ผลิตวารสารจึงพยายามกำหนดออกของวารสารธุรกิจภาษาไทยให้เร็วที่สุด ภายใต้อำนาจหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่ดีที่สุดทันต่อเหตุการณ์ มีความเชื่อถือได้ ดังนั้นกำหนดออกของวารสารธุรกิจภาษาไทยมากที่สุดคือ รายเดือน

เมื่อพิจารณาตามแหล่งผลิตพบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการส่วนใหญ่มีกำหนดออกรายสองเดือน ส่วนวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่มีกำหนดออกรายสามเดือน วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้าส่วนใหญ่ มีกำหนดออกรายเดือน วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยบริษัท มีกำหนดออกรายเดือนและรายสองเดือน วารสารธุรกิจภาษาไทยผลิตโดยสมาคมกำหนดออกรายเดือน รายสองเดือน และรายสี่เดือน

1.6 วิธีการเผยแพร่วารสารธุรกิจภาษาไทย

ในด้านวิธีการเผยแพร่วารสารธุรกิจภาษาไทย พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทย จำนวน 39 ชื่อ เผยแพร่วารสารธุรกิจภาษาไทยโดยวิธีอื่นนอกเหนือจากการ รองลงมาคือ วารสารธุรกิจภาษาไทย จำนวน 36 ชื่อ เผยแพร่วารสารธุรกิจภาษาไทยโดยวิธีการจัดจำหน่าย และวารสารธุรกิจภาษาไทย จำนวน 2 ชื่อ เผยแพร่วารสารธุรกิจภาษาไทยโดยวิธีการแลกเปลี่ยน

ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตร รัตนกนกพร (2537) ที่พบว่าวารสารทางการเกษตรเผยแพร่โดยวิธีแจกเป็นนอภินันทนาการมากกว่าวิธีอื่น ๆ

เมื่อจำแนกตามแหล่งผลิต พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา สำนักพิมพ์เพื่อการค้า บริษัท และสมาคม มีวิธีการเผยแพร่โดยการจัดจำหน่ายในรูปแบบของการสมัคร เป็นสมาชิกมากที่สุด

ในด้านการกีดกันทางการของวารสารธุรกิจภาษาไทยพบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทย จำนวน 27 ชื่อ กีดกันทางการให้แก่หน่วยงานที่ลงโฆษณา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และห้องสมุด ในจำนวนที่เท่ากัน รองลงมาคือวารสารธุรกิจภาษาไทยจำนวน 12 ชื่อ กีดกันทางการให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้เขียน สมาชิกสมาคม

เมื่อจำแนกตามแหล่งผลิต พบว่า วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการจำนวน 9 ชื่อ กีดกันทางการวารสารธุรกิจภาษาไทยให้แก่ห้องสมุด วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้า จำนวน 17 ชื่อ กีดกันทางการให้แก่หน่วยงานที่ลงโฆษณา เนื่องจากรายได้ส่วนใหญ่ของสำนักพิมพ์เพื่อการค้ามาจากหน่วยงานที่ลงโฆษณา อีกทั้งเป็นการเกี่ยวเนื่องโดยการตรวจสอบและควบคุมการลงโฆษณาให้เป็นไปตามสัญญาข้อตกลงในการลงโฆษณา

1.6.1 อัตราราคาวารสารธุรกิจภาษาไทย

ในด้านอัตราราคาวารสารธุรกิจภาษาไทย พบว่า วารสารธุรกิจภาษาไทยราคาขายปลีกต่ำสุดราคาฉบับละ 15 บาท ราคาสูงสุดฉบับละ 147 บาท วารสารธุรกิจภาษาไทย จำนวนสูงสุด 7 ชื่อ ราคาฉบับละ 50 บาท รองลงมาคือ วารสารธุรกิจภาษาไทยจำนวน 5 ชื่อ ราคาฉบับละ 60 บาท วารสารธุรกิจภาษาไทย จำนวน 4 ชื่อ ราคาฉบับละ 20 บาท

เมื่อพิจารณาตามแหล่งผลิต พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการราคาขายปลีกต่อฉบับอยู่ในช่วง 20-50 บาท วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสถาบันการศึกษา ราคาขายปลีกต่อฉบับอยู่ในช่วง 20-100 บาท วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้า ราคาขายปลีกต่อฉบับ อยู่ในช่วง 20 -147 บาท วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสมาคม ราคาขายปลีกต่อฉบับอยู่ในช่วง 15-100 บาท ส่วนวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยบริษัทไม่จัดจำหน่ายฉบับปลีก

จากข้อมูลที่ได้มีข้อสังเกตว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการ มีราคาขายปลีกต่อฉบับต่ำที่สุดอยู่ในช่วง 20-50 บาท วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้า มีราคาขายปลีกต่อฉบับสูงที่สุดอยู่ในช่วง 20-147 บาท

จากอัตราค่าสมาชิกรายปีพบว่า วารสารธุรกิจภาษาไทยมีอัตราค่าสมาชิกรายปีต่ำที่สุดคือ 50 บาท อัตราค่าสมาชิกรายปีสูงที่สุดคือ 2400 บาท วารสารธุรกิจภาษาไทย จำนวนสูงสุด 12 ชื่อ มีอัตราค่าสมาชิกอยู่ในช่วง 501-750 บาท รองลงมาคือ วารสารธุรกิจภาษาไทย จำนวน 7 ชื่อ มีอัตราค่าสมาชิกอยู่ในช่วง 101-250 บาท วารสารธุรกิจภาษาไทย จำนวน 5 ชื่อ มีอัตราค่าสมาชิกอยู่ในช่วง ต่ำกว่า 100 บาท

เมื่อจำแนกตามแหล่งผลิตพบว่า วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสถาบันการศึกษา และสมาคม อัตราค่าสมาชิกรายปีอยู่ในช่วงต่ำกว่า 100-500 บาท สำหรับวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการ อัตราค่าสมาชิกอยู่ในช่วง 101-750 บาท วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้า อัตราค่าสมาชิกอยู่ในช่วง 251-2,500 บาท จะเห็นได้ว่ามีเพียงวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้าเท่านั้นที่อัตราค่าสมาชิกรายปีสูงกว่า 1,500 บาท

อัตราค่าสมาชิกรายสองปีพบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยมีอัตราค่าสมาชิกต่ำสุด 250 บาท อัตราสูงสุด 4,500 บาท โดยอัตราค่าสมาชิกรายสองปีอยู่ในช่วง 1,001-1,500 บาท มากที่สุด และรองลงมาอัตราค่าสมาชิกอยู่ในช่วง 751-1,000 บาท

เมื่อจำแนกตามแหล่งผลิตพบว่า อัตราค่าสมาชิกรายสองปีของวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการ อัตราค่าสมาชิกอยู่ในช่วง 251-1,500 บาท และวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้า อัตราค่าสมาชิกอยู่ในช่วง 751-5,000 บาท

จากข้อมูลที่ได้มีข้อสังเกตว่า วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้ามีราคาขายปลีก อัตราค่าสมาชิกรายปี รายสองปี สูงกว่า วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตจากแหล่งผลิตอื่น ๆ เนื่องจาก สำนักพิมพ์เพื่อการค้าผลิตวารสารธุรกิจภาษาไทยเพื่อทำกำไร อีกทั้งงานการจัดทำวารสารไม่มีเงินอุดหนุนจากรัฐบาล สถาบันการศึกษา บริษัท และสมาคม

ตอนที่ 2 การนำเสนอและขอบเขตเนื้อหาในวารสารธุรกิจภาษาไทย

2.1 การนำเสนอ

ในด้าน การนำเสนอพบว่า วารสารธุรกิจภาษาไทย นำเสนอบทความมากที่สุด (ร้อยละ 64.52) รองลงมาคือข่าวและสรุปข่าว (ร้อยละ 20.77) ปกิณกะ (ร้อยละ 9.56) และบันเทิงคดีน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.34)

เมื่อพิจารณาจากแหล่งผลิตพบว่า แหล่งผลิตทุกแห่งเสนอบทความมากที่สุด วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษาและสมาคม เสนอบทความทางวิชาการมากที่สุด ในขณะที่วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้าเสนอบทความทั่วไปมากที่สุด ส่วนบทความที่นำเสนอรองลงมาพบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการ สำนักพิมพ์เพื่อการค้าและบริษัท นำเสนอบทความรายงาน สำหรับวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสถาบันการศึกษา เสนอบทความวิจัย ส่วนวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสมาคมจะนำเสนอบทความกึ่งวิชาการ

2.2 ขอบเขตเนื้อหา

ในด้านขอบเขตเนื้อหาในวารสารธุรกิจภาษาไทยพบว่า วารสารธุรกิจภาษาไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับสารนิเทศธุรกิจ (ร้อยละ 71.62) และสารนิเทศสภาพแวดล้อมธุรกิจ (ร้อยละ 28.38)

ขอบเขตเนื้อหาในส่วนของสารนิเทศธุรกิจพบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการตลาดมากที่สุด (ร้อยละ 23.04) รองลงมาคือการจัดการ (ร้อยละ 22.69) และการเงิน (ร้อยละ 15.18)

ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ที่กำหนดว่า วารสารธุรกิจภาษาไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเงินมากที่สุด และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thompson (1962) ที่พบว่า วารสารสาขาธุรกิจและเศรษฐศาสตร์มีเนื้อหาเกี่ยวกับแรงงานมากที่สุด ทั้งนี้

อาจเนื่องมาจากปัจจุบันการแข่งขันทางการตลาดมีมากขึ้น ธุรกิจต่าง ๆ ผลิตสินค้าและบริการ เพื่อจำหน่ายให้กับผู้บริโภค การตลาด คือ กระบวนการนำสินค้าและบริการไปสู่ผู้บริโภค

เมื่อพิจารณาจากแหล่งผลิต พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการและสถาบันการศึกษามีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการมากที่สุด วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้ามีเนื้อหาเกี่ยวกับการตลาดมากที่สุด วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยบริษัทมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเงินมากที่สุด วารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสมาคมมีเนื้อหาเกี่ยวกับภาษีมากที่สุด

ขอบเขตเนื้อหาในส่วนของสารนิเทศสภาพแวดล้อมธุรกิจ พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มากที่สุด (ร้อยละ 7.14) รองลงมาคือ นิติศาสตร์ (ร้อยละ 4.40) และอื่น ๆ ได้แก่ สิ่งแวดล้อมและความรู้ทั่วไป (ร้อยละ 3.81)

เมื่อพิจารณาจากแหล่งผลิต พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการมีเนื้อหาเกี่ยวกับนิติศาสตร์มากที่สุด ส่วนวารสารธุรกิจภาษาไทยที่ผลิตโดยสถาบันการศึกษา สำนักพิมพ์เพื่อการค้าและสมาคม มีเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์มากที่สุด

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า วารสารธุรกิจภาษาไทยนอกจากเสนอเนื้อหาสารนิเทศธุรกิจ ยังเสนอเนื้อหาสารนิเทศสภาพแวดล้อมธุรกิจด้วย เนื่องจากการประกอบธุรกิจจะต้องอาศัยสารนิเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธุรกิจ และสารนิเทศอื่น ๆ ด้วยโดยเฉพาะสารนิเทศทางด้านเศรษฐศาสตร์ ซึ่งมีผลอย่างยิ่งในการตัดสินใจทางธุรกิจ

2.2.1 ขอบเขตเนื้อหาสาขาการจัดการ

ในด้านขอบเขตเนื้อหาสาขาการจัดการพบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับผู้จัดการหรือผู้บริหารมากที่สุด รองลงมาคือ การเป็นผู้ประกอบการและการวางแผนธุรกิจ ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมองค์กรมีน้อยที่สุด

จะเห็นได้ว่า เนื้อหาเกี่ยวกับผู้จัดการหรือผู้บริหารมีมากที่สุดเนื่องจากประวัติชีวิต และประสบการณ์ในการทำงานของผู้จัดการหรือผู้บริหาร สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับสภาพธุรกิจของประเทศไทยได้เป็นอย่างดี

2.2.2 ขอบเขตเนื้อหาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

ในด้านขอบเขตเนื้อหาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการฝึกอบรมและการพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือแรงงานสัมพันธ์ และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาแรงงาน มีน้อยที่สุด

จะเห็นได้ว่าเนื้อหาเกี่ยวกับการฝึกอบรม และการพัฒนาที่สุดทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การฝึกอบรมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาองค์การ ให้เจริญก้าวหน้า

2.2.3 ขอบเขตเนื้อหาสาขาการจัดการด้านการดำเนินงาน

ในด้านขอบเขตเนื้อหาสาขาการจัดการด้านการดำเนินงาน พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการขนส่งมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดการความปลอดภัย การจัดการสำนักงาน การวางแผนและการควบคุมการผลิต ในจำนวนที่เท่ากัน

จะเห็นได้ว่าเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการขนส่งมีมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการขนส่งเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประเภทอื่น ๆ และปัจจุบันการจัดการขนส่งได้รับความสนใจอย่างมาก จนกระทั่งมีการเปิดหลักสูตรสาขาการพาณิชย์นาวี ในการศึกษาระดับปริญญาตรี

2.2.4 ขอบเขตเนื้อหาสาขาการเงิน

ในด้านขอบเขตเนื้อหาสาขาการเงิน พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์การลงทุนมีมากที่สุด รองลงมาคือ ตลาดเงิน และตลาดทุน และการจัดการด้านการเงิน เนื้อหาเกี่ยวกับการเข้าถือสิทธิและการรวมบริษัทมีน้อยที่สุด

จะเห็นได้ว่าเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์การลงทุนมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากปัจจุบันความสนใจทางด้านการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์มีมากขึ้น

2.2.5 ขอบเขตเนื้อหาสาขาการบัญชี

ในด้านขอบเขตเนื้อหาสาขาการบัญชี พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับภาษีอากรมากที่สุด รองลงมาคือ การสอบบัญชี และการบัญชีทั่วไป เนื้อหาเกี่ยวกับบัญชีบริหารมีน้อยที่สุด

จะเห็นได้ว่าเนื้อหาเกี่ยวกับภาษีอากรมีมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจำนวนวารสารธุรกิจภาษาไทยสาขาภาษีอากรมีมากกว่าสาขาการบัญชี ซึ่งเป็นผลให้เนื้อหาสาขาภาษีอากรมีมากที่สุด

2.2.6 ขอบเขตเนื้อหาสาขาการตลาด

ในด้านขอบเขตเนื้อหาสาขาการตลาด พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการด้านการตลาดมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดการผลิตภัณฑ์และการตั้งราคา การจัดการส่งเสริมการตลาด และมีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดช่องทางการจัดจำหน่ายมีน้อยที่สุด

จะเห็นได้ว่าเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการด้านการตลาดมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากขอบเขตเนื้อหาการจัดการด้านการตลาดมีขอบเขตกว้างมากครอบคลุมถึง การจัดการตลาดทั่วไป

2.2.7 ขอบเขตเนื้อหาสาขาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ

ในด้านขอบเขตเนื้อหาสาขาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดการตลาดระหว่างประเทศ การจัดการส่งออกและนำเข้า ในจำนวนที่เท่ากัน

จะเห็นได้ว่าเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศมากที่สุด ทั้งนี้ เพราะว่าการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศมีเนื้อหากว้างขวางกว่าเนื้อหาอื่น ๆ

2.2.8 ขอบเขตเนื้อหาวารสารธุรกิจภาษาไทย

ในด้านขอบเขตเนื้อหาวารสารธุรกิจภาษาไทยเฉพาะสารนิเทศธุรกิจพบว่า วารสารธุรกิจภาษาไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการมากที่สุด รองลงมาคือ การเงิน การตลาด และมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบัญชีน้อยที่สุด นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากแนกชื่อวารสารธุรกิจภาษาไทยแต่ละชื่อ พบว่าวารสารธุรกิจภาษาไทย เสนอเนื้อหาครบทั้ง 7 สาขา มีจำนวน 2 ชื่อ รองลงมาเสนอเนื้อหา 6 สาขาวิชา และ 5 สาขาวิชา ตามลำดับ และเสนอเนื้อหาสาขาเพียง 1 สาขาวิชา มีจำนวน 1 ชื่อ

จะเห็นว่าวารสารธุรกิจภาษาไทยส่วนใหญ่ครอบคลุมเนื้อหาหลายสาขาวิชา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากดำเนินธุรกิจ จะต้องมีความรู้ทางด้านธุรกิจหลายสาขา เช่น การจัดการ การเงิน การตลาด การบัญชี เป็นต้น

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการสามารถพิจารณาวัตถุประสงค์ และกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายของวารสาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือก และจัดทรวารสารธุรกิจภาษาไทยให้ตรงกับกลุ่มผู้ใช้ห้องสมุด
2. บรรณาธิการควรจัดทรวารสารที่หน่วยงานผู้ผลิตเผยแพร่โดย วิธีกินันทนาการให้ครบถ้วน
3. บรรณาธิการควรบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับวารสารลงในบัตรทะเบียนวารสารให้ถูกต้อง และสมบูรณ์ เนื่องจากบัตรทะเบียนวารสาร เป็นแหล่งข้อมูลที่ทำให้รายละเอียดเกี่ยวกับวารสารที่มีอยู่ในห้องสมุด

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้อ่าน

1. ผู้อ่านที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางด้านธุรกิจ ควรอ่านวารสารที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์เพื่อการค้า ซึ่งเสนอเนื้อหาที่ไม่เน้นหนักความรู้ทางวิชาการมากนัก อีกทั้งภาษาที่ใช้ในการเขียนเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย
2. ผู้อ่านที่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาในการอ่านวารสาร สามารถคัดเลือกเนื้อหาที่สนใจได้จากบทคัดย่อ หรือกรอบแนะนำเนื้อหาเด่นในฉบับ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ผลิต

1. หน่วยงานผู้ผลิตควรพิจารณาผลิตวารสารธุรกิจภาษาไทยในสาขาวิชาที่มี การผลิตน้อย เช่น สาขาวิชาการจัดการด้านการดำเนินงาน การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ เป็นต้น
2. หน่วยงานผู้ผลิตวารสารควรระบุ ชื่อเจ้าของ ที่อยู่ของสำนักงานวารสาร ระเบียบการบอกรับวารสารให้ครบถ้วน เนื่องจากเป็นแหล่งข้อมูลที่ทำให้รายละเอียดในการติดต่อและสั่งซื้อวารสาร
3. หน่วยงานผู้ผลิตควรระบุวัตถุประสงค์ในการจัดทำวารสารธุรกิจภาษาไทย ไว้ในตัวเล่ม เพื่อประโยชน์ในการคัดเลือก จัดทำวารสารสำหรับบรรณารักษ์ และเพื่อประโยชน์ในการคัดเลือกวารสารสำหรับผู้สนใจทั่วไป
4. บทความในวารสารควรระบุ ชื่อผู้เขียน ตำแหน่งหน้าที่ รายการอ้างอิง เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า และอ้างอิงต่อไป
5. ผู้ผลิตวารสารธุรกิจภาษาไทย ควรจัดส่งวารสารให้กับหอสมุดแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ เพื่อจะได้เป็นศูนย์กลางในการจัดเก็บวารสาร และเพื่อให้อีวารสารครบถ้วนสำหรับการค้นคว้า

แนวทางการวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการใช้วารสารธุรกิจภาษาไทยของผู้บริหาร และ/หรือบุคคลในวงการธุรกิจ
2. ควรมีการศึกษาการวิเคราะห์วารสารในสาขาอื่น ๆ เช่น สาขาลิ่งแวดล้อม สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น